

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Шеляженка Юрія Вадимовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 436² Кримінального кодексу України

Київ
18 січня 2024 року
№ 13-2(І)/2024

Справа № 3-223/2023(412/23)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Гришук Оксани Вікторівни – головуючого,
Петришина Олександра Віталійовича,
Совгирі Ольги Володимирівни – доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Шеляженка Юрія Вадимовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 436² Кримінального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Совгирю О.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Шеляженко Ю.В. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність частині першій статті 8, частинам другій, третій, четвертій статті 15, частині першій статті 24, частині другій статті 34, першому реченню частини першої, другому реченню частини четвертої статті 35, частині першій статті 36, статті 40, окремому

припису частини першої статті 54, частині першій статті 55, частині першій статті 62, частині першій статті 64, частині першій статті 65 Конституції України (конституційність) приписи частини другої статті 436² Кримінального кодексу України (далі – Кодекс).

За частиною другою статті 436² Кодексу „виготовлення, поширення матеріалів, у яких міститься виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, у тому числі шляхом представлення збройної агресії Російської Федерації проти України як внутрішнього громадянського конфлікту, виправдовування, визнання правомірною, заперечення тимчасової окупації частини території України, а також глорифікація осіб, які здійснювали збройну агресію Російської Федерації проти України, розпочату у 2014 році, представників збройних формувань Російської Федерації, іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд та груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих Російською Федерацією, а також представників окупаційної адміністрації Російської Федерації, яку складають її державні органи і структури, функціонально відповідальні за управління тимчасово окупованими територіями України, та представників підконтрольних Російській Федерації самопроголошених органів, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях України, –

караються обмеженням волі на строк до п’яти років або позбавленням волі на той самий строк, з конфіскацією майна або без такої“.

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

У провадженні слідчого управління Головного управління Служби безпеки України в місті Києві та Київській області (далі – Управління) перебувають матеріали кримінального провадження за ознаками вчинення Шеляженком Ю.В. кримінального правопорушення, визначеного частиною другою статті 436² Кодексу.

Слідчий суддя Солом'янського районного суду міста Києва ухвалою від 15 серпня 2023 року, яку Київський апеляційний суд ухвалою від 15 листопада 2023 року залишив без змін, частково задовольнив клопотання органу досудового розслідування про застосування стосовно Шеляженка Ю.В. запобіжного заходу й обрав йому запобіжний захід у вигляді домашнього арешту у певний період доби строком до 11 жовтня 2023 року включно із заборонаю залишати місце проживання з 22 год 00 хв до 6 год 00 хв, крім потреби залишати житло під час повітряної тривоги та наданні невідкладної медичної допомоги, з покладенням на нього обов'язків, визначених пунктами 1, 3, 4, 8 частини п'ятої статті 194 Кримінального процесуального кодексу України.

Шеляженко Ю.В. вважає, що частина друга статті 436² Кодексу „не є чіткою, зрозумілою та однозначною правовою нормою і може застосовуватися довільно та непередбачувано, а тому порушує принцип правової визначеності як один з елементів принципу верховенства права, закріпленого статтею 8 Конституції України“.

На думку автора клопотання, внаслідок застосування судами оспорюваних положень Кодексу під час обрання йому запобіжного заходу порушено його конституційне право на свободу та особисту недоторканність і „право вважатися невинуватим у вчиненні злочину“, гарантовані статтями 29, 62 Конституції України .

3. Вирішуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України; конституційна скарга може бути подана в разі, якщо всі інші національні засоби юридичного захисту вичерпано (статті 151¹ Конституції України).

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); суб'єктом права на конституційну скаргу є особа, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України (його окремі положення) суперечить Конституції України (абзац перший частини першої статті 56); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Шеляженко Ю.В., стверджуючи про неконституційність частини другої статті 436² Кодексу, вважає, що остаточним судовим рішенням у його справі є ухвала Київського апеляційного суду від 15 листопада 2023 року. Зі змісту зазначеної ухвали вбачається, що суд не застосовував оспорюваних положень Кодексу під час розгляду питання про застосування щодо Шеляженка Ю.В. запобіжного заходу.

Положення частини другої статті 436² Кодексу визначають склад кримінального правопорушення та покарання за його вчинення і можуть бути застосовані судом під час вирішення питання про притягнення особи до кримінальної відповідальності. З огляду на це ухвала Київського апеляційного суду від 15 листопада 2023 року не є остаточним судовим рішенням, в якому суд застосовував оспорювані положення Кодексу.

Отже, автор клопотання не дотримав вимог статті 151¹ Конституції України, частини першої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про

Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Шеляженка Юрія Вадимовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 436² Кримінального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**